

ZAKON

O ŽELEZNICI

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Upravljanje javnom železničkom infrastrukturom i obavljanje prevoza u železničkom saobraćaju vrši se pod uslovima i na način propisanim ovim zakonom.

Član 2.

Upravljanje javnom železničkom infrastrukturom, u smislu ovog zakona jeste: održavanje javne železničke infrastrukture, organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja; obezbeđenje pristupa i korišćenje javne železničke infrastrukture svim zainteresovanim prevoznicima, kao i pravnim i fizičkim licima koja obavljaju prevoz za sopstvene potrebe; modernizacija javne železničke infrastrukture; zaštita javne železničke infrastrukture i vršenje investitorske funkcije na izgradnji i rekonstrukciji javne železničke infrastrukture.

Prevoz putnika i robe u železničkom saobraćaju može se vršiti kao javni prevoz ili kao prevoz za sopstvene potrebe.

Obavljanje delatnosti upravljanja javnom železničkom infrastrukturom i delatnosti obavljanja prevoza u železničkom saobraćaju, uređuje se na načelima razdvajanja poslova upravljanja javnom železničkom infrastrukturom i poslova obavljanja prevoza u železničkom saobraćaju.

Član 3.

Pojedini izrazi, u smislu ovog zakona, imaju sledeće značenje:

1) "javni prevoz" jeste prevoz putnika i robe, koji je dostupan svim korisnicima pod jednakim uslovima;

2) "prevoz za sopstvene potrebe" jeste prevoz lica ili robe koji prevoznik, preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik, imalac železničkih voznih sredstava, vrši tim sredstvima za potrebe svoje delatnosti;

3) "prevoznik" jeste javno preduzeće, drugi oblik preduzeća, drugo pravno lice ili preduzetnik registrovani za obavljanje delatnosti javnog prevoza u železničkom saobraćaju i koji garantuju vuču vozova;

4) "licenca za prevoz" jeste isprava koju nadležni organ izdaje prevozniku, preduzeću, drugom pravnom licu ili preduzetniku o sticanju prava za obavljanje svih ili posebnih vrsta prevoza u železničkom saobraćaju;

5) "sertifikat o bezbednosti za prevoz" jeste isprava koju nadležni organ izdaje prevozniku, preduzeću, drugom pravnom licu ili preduzetniku o ispunjenosti uslova propisanih za bezbedno odvijanje železničkog saobraćaja;

6) "upravljач železničke infrastrukture" jeste javno preduzeće, drugi oblik preduzeća, drugo pravno lice ili preduzetnik koji je ovlašćen za upravljanje železničkom infrastrukturom;

7) "licenca za upravljanje javnom železničkom infrastrukturom" jeste isprava koju nadležni organ izdaje javnom preduzeću, drugom obliku preduzeća, drugom pravnom licu ili preduzetniku, o sticanju prava na upravljanje javnom železničkom infrastrukturom;

8) "sertifikat o bezbednosti za upravljanje javnom železničkom infrastrukturom" jeste isprava koju nadležni organ izdaje javnom preduzeću, drugom obliku preduzeća, drugom pravnom licu ili preduzetniku, o ispunjenosti bezbednosnih uslova propisanih za javnu železničku infrastrukturu;

9) "železnička infrastruktura" jeste pruga sa svim pripadajućim objektima, postrojenjima, uređajima i dr, u funkciji železničkog saobraćaja, kao dobro u opštoj upotrebi u svojini Republike Srbije, koju mogu koristiti svi železnički prevoznici pod jednakim uslovima;

10) "trasa" jeste plan saobraćaja voza između dva službena mesta, u predviđenom vremenu i pod tačno utvrđenim tehničko-tehnološkim uslovima na javnoj železničkoj infrastrukturi;

11) "industrijska železnica" jeste železnica kojom preduzeće iz oblasti industrije, šumarstva, rudarstva ili drugih oblasti privrede prevozi robu ili lica za sopstvene potrebe;

12) "manipulativna pruga" jeste deo javne železničke infrastrukture upravljača koja služi za prevoz robe za potrebe preduzeća, drugog pravnog lica ili preduzetnika, po potrebi i bez utvrđenog reda vožnje;

13) "industrijski kolosek" jeste železnički kolosek koji se priključuje na javnu železničku infrastrukturu i služi za dopremanje i otpremanje robe za vlasnika, odnosno nosioca prava korišćenja tog koloseka;

14) "red vožnje" jeste akt upravljača javne železničke infrastrukture kojim se utvrđuje plan saobraćaja vozova za prevoz putnika i robe kao i za sopstvene potrebe na javnoj železničkoj infrastrukturi upravljača;

15) "modernizacija železničke infrastrukture", jeste uvođenje novih tehničkih sistema ili tehnologija u železnici ili zamena postojećih tehničkih sistema ili tehnologija savremenijim;

16) "rekonstrukcija železničke infrastrukture" jeste takva izmena železničke infrastrukture koja menja njene osnovne tehničke i konstruktivne karakteristike;

17) "železničko područje" jeste zemljište na kojem se nalaze železnička pruga, objekti, postrojenja i uređaji koji neposredno služe za vršenje železničkog saobraćaja;

18) "pružni pojas" jeste prostor između železničkih koloseka, kao i pored krajnjih koloseka, na odstojanju od najmanje osam metara, a ako železnička pruga prolazi kroz naseljeno mesto - na odstojanju od najmanje šest metara, računajući od ose krajnjeg koloseka;

19) "zaštitni pružni pojas" jeste zemljišni pojas sa obe strane pruge, širine 200 m, računajući od ose krajnjih koloseka;

20) "železnička vozna sredstva" su vučna i vučena vozila;

21) "gradska železnica" jeste železnica sa posebnim saobraćajno-tehničkim osobinama, kojom se vrši javni prevoz na teritoriji grada, odnosno mesta, ili

između grada, odnosno mesta i njegove bliže okoline (elektromotorni i motorni vozovi, uspinjača, žičara);

22) "metro" jeste prostorno nezavisan šinski sistem visokog kapaciteta sa posebnim konstruktivnim i energetsko-pogonskim karakteristikama;

23) "turističko-muzejska železnica" jeste železnica sa posebnim saobraćajno-tehničkim karakteristikama, kojom se vrši prevoz u turističke svrhe i to voznim sredstvima muzejske vrednosti, pod posebnim uslovima propisanim uputstvom o vršenju saobraćaja na ovim železnicama;

24) "žičara" jeste železnica sa posebnim saobraćajno-tehničkim osobinama, kojom se vrši javni prevoz putnika i robe ili samo putnika, odnosno robe ili lica i robe za sopstvene potrebe;

25) "intermodalni transport robe" jeste transport robe uz primenu najmanje dva vida transporta i bez promene tovarno manipulativne jedinice, kao što su kontejneri, izmenjivi transportni sudovi, delovi ili kompletna vozila.

II. UPRAVLJANJE ŽELEZNIČKOM INFRASTRUKTUROM

1. Elementi železničke infrastrukture

Član 4.

Železnička infrastruktura obuhvata: donji i gornji stroj pruge, objekte na pruzi, stanične koloseke, telekomunikaciona, signalno-sigurnosna, elektrovučna, elektroenergetska i ostala postrojenja i uređaje na pruzi, opremu pruge, zgrade železničkih službenih mesta i ostale objekte na železničkim službenim mestima, koji su u funkciji organizovanja i regulisanja železničkog saobraćaja, sa zemljištem koje služi tim zgradama, pružni pojas i vazdušni prostor iznad pruge u visini od 12 metara, odnosno 14 metara kod dalekovoda napona preko 220 kv, računajući iznad gornje ivice šine.

Železnička infrastruktura ne obuhvata objekte za održavanje voznih sredstava sa pripadajućim kolosecima i železničke depoe.

Ministar nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: ministar) propisaće bliže određivanje elemenata železničke infrastrukture iz stava 1. ovog člana.

2. Vrste železničke infrastrukture

Član 5.

Industrijska železnica, u smislu ovog zakona, jeste železnička infrastruktura kojom prevoznik, preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik prevozi robu i lica za sopstvene potrebe.

Javna železnička infrastruktura (u daljem tekstu: železnička infrastruktura), u smislu ovog zakona, jeste železnička infrastruktura koju mogu koristiti svi zainteresovani prevoznici, preduzeća, druga pravna lica i preduzetnici pod jednakim uslovima.

Član 6.

Železničke pruge se kategorišu na sledeći način:

- 1) magistralne pruge, od značaja za međunarodni i nacionalni saobraćaj;
- 2) regionalne pruge, od značaja za regionalni i lokalni saobraćaj i
- 3) lokalne pruge, od značaja za lokalni saobraćaj.

Vlada Republike Srbije, na predlog Direkcije za železnice, donosi akt o kategorizaciji železničkih pruga.

Član 7.

Železnička infrastruktura je dobro u opštoj upotrebi u svojini Republike Srbije.

Upravljanje železničkom infrastrukturom je delatnost od opšteg interesa.

Delatnost iz stava 2. ovog člana obavlja javno preduzeće.

Delatnost iz stava 2. ovog člana može da obavlja i drugi oblik preduzeća, drugo pravno lice ili preduzetnik, pod uslovima i na način utvrđen zakonom.

Javno preduzeće, drugi oblik preduzeća, drugo pravno lice ili preduzetnik (u daljem tekstu: upravljač), pored opštih uslova mora da ispunjava i posebne uslove: da ima licencu za upravljanje železničkom infrastrukturom i sertifikat o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom izdate od Direkcije za železnice.

Član 8.

Javno preduzeće vrši poslove održavanja železničke infrastrukture, organizovanja i regulisanja železničkog saobraćaja, kao i izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije javne železničke infrastrukture, na osnovu programa na koji saglasnost daje Vlada Republike Srbije.

Član 9.

Pravo korišćenja i poslovi upravljanja na delu železničke infrastrukture za koju javno preduzeće nema ekonomski interes, mogu biti dati jedinici lokalne samouprave.

Odluku o prenosu prava i poslova iz stava 1. ovog člana, donosi javno preduzeće na zahtev jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

Upravljanje železničkom infrastrukturom iz stava 1. ovoga člana vrši se u skladu sa odredbama ovog zakona.

3. Licenca i sertifikat o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom

Član 10.

Upravljaču koji ispunjava uslove u pogledu finansijske sposobnosti, tehničke opremljenosti i stručne osposobljenosti i koji podnese: dokaz da nad njim nije otvoren stečajni postupak i dokaz da odgovorno lice nije kažnjavano kaznom zatvora u trajanju od najmanje jedne godine za krivična dela protiv privrede i zloupotrebu službene dužnosti, Direkcija za železnice izdaje licencu za upravljanje železničkom infrastrukturom.

Upravljač ispunjava uslove u pogledu finansijske sposobnosti iz stava 1. ovog člana ako dokaže da u periodu od 12 meseci može da ispuni svoje obaveze na održavanju železničke infrastrukture i organizovanju i regulisanju železničkog saobraćaja.

Upravljač ispunjava uslove u pogledu tehničke opremljenosti i stručne osposobljenosti iz stava 1. ovog člana ako ima sertifikat o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom.

Član 11.

Za izdavanje licence za upravljanje železničkom infrastrukturom plaća se naknada.

Visinu naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuje ministar.

Član 12.

Upravljaču, odnosno imaoocu industrijske železnice, Direkcija za železnice izdaje sertifikat o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom, ako ispunjava sledeće uslove:

- 1) da je železnička infrastruktura tehnički ispravna u skladu sa propisima i standardima kojima se uređuje bezbednost železničkog saobraćaja;
- 2) da su lica koja rade na poslovima održavanja železničke infrastrukture i organizovanja i regulisanja železničkog saobraćaja stručno osposobljena i zdravstveno sposobna u skladu sa propisima i standardima kojima se uređuje bezbednost železničkog saobraćaja;
- 3) da ima organizovanu službu za nadzor nad obavljanjem održavanja železničke infrastrukture i organizovanja i regulisanja železničkog saobraćaja.

Ministar bliže propisuje uslove za izdavanje sertifikata o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom.

Član 13.

Sertifikat o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom, Direkcija za železnice dužna je da izda, ako su

ispunjeni uslovi iz člana 12. ovog zakona, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Sertifikat o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom izdaje se upravljaču sa rokom važenja od jedne godine i neprenosiv je.

Protiv akta o odbijanju izdavanja sertifikata iz stava 1. ovog člana može se podneti žalba ministarstvu nadležnom za poslove saobraćaja.

O izdatim sertifikatima Direkcija za železnice vodi evidenciju.

Član 14.

Za izdavanje sertifikata o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom, plaća se naknada.

Visinu naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuje ministar.

Član 15.

Upravljač, odnosno imalac industrijske železnice dužan je da 30 dana pre isteka roka važenja sertifikata o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom, podnese Direkciji za železnice zahtev za izdavanje novog sertifikata.

Direkcija za železnice oduzće sertifikat o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom, ako upravljač, odnosno imalac industrijske železnice, prestane da ispunjava neki od uslova iz člana 12. ovog zakona.

Član 16.

Sertifikat o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom, sadrži naročito: pregled pruga odnosno deonica pruga sa stacionažom početka i kraja pruge odnosno deonice pruge, vrstu signalizacije, pregled službenih mesta na pruzi, vrstu signalno-sigurnosnog osiguranja službenih mesta, namenu službenih mesta, pregled objekata na pruzi sa stacionažom početka i kraja objekta, vrste regulisanja saobraćaja, kvalifikacionu strukturu lica koja će raditi na poslovima održavanja infrastrukture i organizovanja i regulisanja saobraćaja, pregled pružnih vozila za održavanje infrastrukture sa serijskim i individualnim brojem.

Ministar će bliže propisati sadržinu sertifikata o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom.

Član 17.

Upravljač je dužan da obezbedi trajno, neprekidno i kvalitetno održavanje i zaštitu železničke infrastrukture, nesmetano korišćenje objekata železničke infrastrukture i drugih sredstava rada za železnički saobraćaj, kao i organizovanje i regulisanje bezbednog i nesmetanog železničkog saobraćaja.

Upravljač je, pri obavljanju delatnosti, dužan da se stara o zaštiti životne sredine u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Upravljač odgovara za štetu koja nastane korisnicima prevoza, prevoznicima, preduzećima, drugim pravnim licima ili preduzetnicima zbog neizvršavanja svojih obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 18.

Upravljač može obustaviti javni prevoz putnika i robe na železničkoj infrastrukturi ili delu železničke infrastrukture na kojoj javni prevoz putnika i robe postane nerentabilan, uz saglasnost Vlade Republike Srbije.

Železničku infrastrukturu ili njen deo na kojoj se zbog nerentabilnosti obustavi javni prevoz putnika i robe upravljač može da preuredi u manipulativnu prugu ili za druge namene i da propiše uslove i način korišćenja.

Upravljač je dužan da odluku o obustavljanju prevoza iz stava 1. ovog člana dostavi prevoznicima i organima lokalne samouprave i objavi u dnevnim listovima i drugim sredstvima javnog informisanja, najkasnije šest meseci pre datuma predviđenog za obustavljanje prevoza.

4. Pristup i korišćenje železničke infrastrukture

Član 19.

Železnička infrastruktura koristi se pod uslovima i na način utvrđenim ovim zakonom.

Na železničkoj infrastrukturi železnički saobraćaj odvija se pod uslovima utvrđenim propisima kojima se uređuje bezbednost železničkog saobraćaja.

Član 20.

Železničku infrastrukturu može da koristi prevoznik, kao i prevoznik, preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik koji vrši prevoz za sopstvene potrebe, ako ima:

- 1) licencu za prevoz i
- 2) sertifikat o bezbednosti za prevoz, izdate od Direkcije za železnice, odnosno u drugoj državi na osnovu reciprociteta i
- 3) ugovor o korišćenju železničke infrastrukture.

Ugovorom o korišćenju železničke infrastrukture bliže se uređuju međusobna prava i obaveze između upravljača i lica iz stava 1. ovog člana, a koja se odnose na garantovanje tehničkih i drugih uslova za bezbedno odvijanje železničkog saobraćaja kao i plaćanje naknade za korišćenje železničke infrastrukture, organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja.

Ugovor o korišćenju železničke infrastrukture mora biti zaključen najkasnije četiri meseca pre početka važenja novog reda vožnje.

Član 21.

Železnička infrastruktura daje se na korišćenje dodelom trase.

Zahtev za dodelu trase lica iz člana 20. ovog zakona podnose godinu dana pre početka važenja novog reda vožnje.

U toku perioda važenja reda vožnje mogu se podnositi zahtevi za dodelu trasa i zaključivati ugovori o korišćenju železničke infrastrukture.

Podnosilac zahteva je dužan da, prilikom podnošenja zahteva iz st. 2. i 3. ovog člana, uplati iznos na ime troškova postupka za dodelu trase.

Član 22.

Zahtev za dodelu trase sadrži naročito:

- 1) relaciju saobraćaja (polazno i odredišno službeno mesto);
- 2) vreme polaska voza iz polaznog službenog mesta i vreme dolaska voza u odredišno službeno mesto;
- 3) prevozni put;
- 4) tehnološko vreme operacija (službena mesta zaustavljanja i trajanje zadržavanja) i vrstu operacija (izmena sastava, manipulacija putnika, manipulacija robe, promena vučnog vozila);
- 5) vrstu voza;
- 6) sastav voza i
- 7) seriju vučnog vozila.

Član 23.

Zahtev za dodelu trase smatra se ponudom za zaključenje ugovora o korišćenju železničke infrastrukture.

Izmenjena ili dopunjena ponuda iz stava 1. ovog člana od strane upravljača smatra se novom ponudom učinjenom podnosiocu zahteva.

Ponuda iz st. 1. i 2. ovog člana smatra se prihvaćenom momentom zaključenja ugovora o korišćenju železničke infrastrukture između upravljača i prevoznika, kao i prevoznika, preduzeća, drugog pravnog lica ili preduzetnika koji vrši prevoz za sopstvene potrebe (u daljem tekstu: korisnik trase).

Prigovor protiv akta o odbijanju ponude podnosi se Direkciji za železnice u roku od tri dana.

Direkcija za železnice je dužna da o prigovoru odluči u roku od 10 dana.

U pogledu dejstva i raskida ugovora, naknade štete i drugih pitanja shodno se primenjuju odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

Član 24.

Dodeljivanje trase upravljač vrši pod jednakim uslovima, utvrđenim ovim zakonom, za sve prevoznike.

U postupku po zahtevu za dodelu trase upravljač je dužan da primenjuje sledeće kriterijume:

- 1) obim prevoza;
- 2) iskorišćenost železničke infrastrukture;
- 3) obim dodatnih usluga koje upravljač pruža u vezi sa obavljanjem prevoza na trasi;
- 4) poslovni ugled i
- 5) delatnost od opšteg interesa u javnom prevozu.

Upravljač utvrđuje metodologiju vrednovanja kriterijuma iz stava 2. ovog člana.

Upravljač, po pravilu, dodeljuje trase jedanput godišnje po usklađivanju zahteva za dodelu trasa u postupku izrade reda vožnje, najduže za period važenja reda vožnje.

Član 25.

Dodeljenu trasu prevoznik ne može prenositi drugom prevozniku.

Zabranjena je trgovina trasama.

Član 26.

Za korišćenje železničke infrastrukture, organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja, korisnik trase plaća naknadu.

Član 27.

Visinu naknade za korišćenje železničke infrastrukture, organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja utvrđuje upravljač, transparentno i na načelu nediskriminacije, na osnovu sledećih elemenata:

- 1) troškovi održavanja železničke infrastrukture, organizovanja i regulisanja železničkog saobraćaja;
- 2) korišćenje saobraćajne infrastrukture u drugim granama saobraćaja, posebno u drumskom saobraćaju;
- 3) dužina mreže železničke infrastrukture koju koristi korisnik trase;
- 4) broj železničkih vozni sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz;
- 5) vrsta železničkih vozni sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz;
- 6) sastav voza;
- 7) vozni kilometri;

- 8) putnički kilometri;
- 9) brutotonski kilometri;
- 10) utrošak energije;
- 11) vreme korišćenja železničke infrastrukture;
- 12) smer prevoza;
- 13) brzina voza;
- 14) kategorija voza;
- 15) količinski popusti i
- 16) strategija razvoja železničkog saobraćaja.

Vlada Republike Srbije utvrđuje metodologiju vrednovanja elemenata iz stava 1. ovog člana.

Metodologija iz stava 2. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Za dodatne usluge korisnik trase plaća tarifu u skladu sa aktom upravljača.

5. Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija

Član 28.

Izgradnja železničke infrastrukture vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja objekata.

Član 29.

Upravljač je dužan, da pre otpočinjanja radova, a najmanje 60 dana ranije, objavi početak radova na izgradnji železničke infrastrukture u dnevnim listovima ili na drugi uobičajeni način, da bi preduzeće, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji se stara o objektima ugrađenim na železničkom području (cevovodi, vodovodi, električne, telefonske i telegrafске vazdušne linije, podzemni kablovi i druge slične instalacije i uređaji), kao i u slučaju kada namerava da te objekte izgradi, mogao da uskladi radove na tim objektima sa radovima na izgradnji železničke infrastrukture.

Upravljač i preduzeće, drugo pravno lice i preduzetnik iz stava 1. ovog člana uređuju ugovorom međusobna prava i obaveze u vezi sa izvođenjem radova na izgradnji železničke infrastrukture i radove na objektima ugrađenim ili koji će se ugraditi na železničkom području.

Član 30.

Ako železničku infrastrukturu treba rekonstruisati zbog izgradnje drugog objekta (javni put, rudnik, kamenolom, akumulaciono jezero, aerodrom i sl.), deo železničke infrastrukture koji se rekonstruiše mora biti izgrađen sa elementima koji odgovaraju kategoriji te železničke infrastrukture bez obzira na stvarno stanje u kome se nalazila u momentu rekonstrukcije.

Troškove rekonstrukcije železničke infrastrukture iz stava 1. ovog člana snosi investitor objekta zbog čije izgradnje se vrši rekonstrukcija železničke infrastrukture, ako se drugačije ne sporazumeju investitor i upravljač.

Član 31.

Ukrštanje železničke infrastrukture sa javnim putevima van prostora za koji su doneti urbanistički planovi u načelu izvodi se njihovim svođenjem na najneophodniji broj, usmeravanjem dva ili više javnih puteva na zajedničko mesto ukrštanja.

Razmak između dva ukrštanja železničke infrastrukture i javnog puta ne može da bude manji od 2.000 metara.

Ukrštanje železničke infrastrukture sa nekategorisanim putevima izvodi se usmeravanjem tih puteva na najbliži javni put, koji se ukršta sa odnosnom železničkom infrastrukturom. Ako to nije moguće treba međusobno povezati nekategorisane puteve i izvesti njihovo ukrštanje sa železničkom infrastrukturom na zajedničkom mestu.

Aktom upravljača određuje se mesto ukrštanja iz stava 3. ovog člana u skladu sa uslovima za uređenje prostora i uslovima za bezbednost saobraćaja, u sporazumu sa upravljačem nekategorisanih puteva.

Protiv akta upravljača iz stava 4. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove saobraćaja.

Član 32.

Ako do ukrštanja železničke infrastrukture i puta dođe zbog izgradnje nove železničke infrastrukture, ili po zahtevu lokalne samouprave, preduzeća ili drugog pravnog lica ili preduzetnika, troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka, odnosno putnog prelaza, troškove postavljanja uređaja i naprava i druge troškove osiguranja bezbednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu, snosi upravljač nove železničke infrastrukture, odnosno podnosilac zahteva.

Član 33.

Ako je ukrštanje železničke infrastrukture i puta izvedeno u istom nivou, izgrađeni putni prelaz smatra se sastavnim delom železničke infrastrukture sa obe strane koloseka u širini tri metra računajući od ose koloseka.

O održavanju dela putnog prelaza iz stava 1. ovog člana, kao i o osiguranju bezbednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu, stara se upravljač s tim da se kolovoz na putnom prelazu mora održavati tako da se preko njega može vršiti bezbedan i nesmetan drumski saobraćaj.

Ostale delove puta sa obe strane putnog pravca održava upravljač puteva, na način koji omogućava bezbedan i nesmetan železnički saobraćaj.

Član 34.

Troškove održavanja putnog prelaza i troškove osiguranja bezbednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu snose:

1) troškove održavanja koloseka i ostalih delova železničke infrastrukture na putnom prelazu, signalnih uređaja i znakova koji upozoravaju železničke radnike u vozu na putni prelaz, železničkih telefonskih veza sa putnim prelazima - upravljač;

2) troškove održavanja kolovoza na putnom prelazu i saobraćajnih znakova na putevima koji upozoravaju učesnike u drumskom saobraćaju na putni prelaz - upravljač puteva;

3) troškove održavanja uređaja za davanje znakova kojima se učesnicima u drumskom saobraćaju najavljuje približavanje voza putnom prelazu i uređaja za zatvaranje saobraćaja na putnom prelazu, troškove rukovanja uređajima za zatvaranje saobraćaja na putnom prelazu i druge neposredne troškove za osiguranje bezbednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu snose zajedno, na ravne delove upravljač i upravljač puteva.

Upravljač snosi u celini troškove koje službeno mesto u kojem se reguliše železnički saobraćaj ili službena mesta koja neposredno učestvuju u vršenju železničkog saobraćaja imaju zbog regulisanja kretanja vozova i vršenja drugih poslova u vezi sa osiguranjem bezbednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu.

Ako nekategorisani put koristi pretežno određeno preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik, troškove održavanja kolovoza i osiguranja bezbednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana snosi u celini to preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik.

Član 35.

Upravljač i upravljač puteva dužni su da zaključe ugovor kojim bliže uređuju međusobne odnose u pogledu putnih prelaza i u tim okvirima utvrđuju: vrstu i obim radova na održavanju kolovoza i vreme izvođenja tih radova, visinu troškova za osiguranje bezbednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu, način plaćanja troškova i regulišu druga pitanja iz tih odnosa.

Član 36.

Ako se putni prelaz zamenjuje nadvožnjakom, odnosno podvožnjakom ili se ukida zbog usmeravanja puta, troškove izmena izvršenih zbog toga na železničkoj infrastrukturi i putu, ako se drugačije ne sporazumeju, snose:

1) upravljač - ako je ta promena uslovljena pretežno potrebama železničkog saobraćaja;

2) upravljač puteva - ako je ta promena uslovljena pretežno potrebama drumskog saobraćaja, a na nekategorisanom putu koji koristi pretežno određeno preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik troškove izmena na železničkoj infrastrukturi i putu snosi u celosti to preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik.

U slučaju svih drugih promena u vezi sa ukrštanjem, uključujući prilagođavanje i poboljšanje sigurnosnih i drugih uređaja, troškove izmena na železničkoj infrastrukturi i putu iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana snose zajednički upravljač, upravljač puteva i preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik srazmerno potrebama železničkog i drumskog saobraćaja koje su uslovile te promene, ako se drugačije na sporazumeju.

Član 37.

Putni prelaz koji služi isključivo za pešake može se izgraditi i koristiti na osnovu saglasnosti koju izdaje upravljač.

Troškove izgradnje, opremanja potrebnim uređajima i znakovima i održavanja putnog prelaza iz stava 1. ovog člana snosi preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik koji je zahtevao izgradnju tog prelaza.

Protiv akta o izdavanju saglasnosti iz stava 1. ovog člana, može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove saobraćaja.

Član 38.

Upravljač puteva je dužan da izgradi kolovozni zastor na zemljanom putu koji se ukršta sa železničkom infrastrukturom u istom nivou.

Ako izgradnjom železničke infrastrukture dođe do njenog ukrštanja sa putem iz stava 1. ovog člana, troškove izgradnje kolovoznog zastora na zemljanom putu snosi upravljač.

Član 39.

Rekonstrukcijom železničke infrastrukture, u smislu ovog zakona, smatraju se i radovi koji mogu biti od uticaja na stabilnost železničke pruge (sanacija), objekata na železničkoj pruzi i vozila, izvođenje radova na izgrađenom objektu koji odstupaju od uslova pod kojima je odobrena izgradnja i promena osnovne karakteristike trase pri menjanju položaja trase železničke pruge u pojasu njenog osnovnog pravca.

Rekonstrukcija železničke infrastrukture vrši se na osnovu odobrenja za rekonstrukciju koje izdaje ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja.

Član 40.

Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija železničke infrastrukture vrši se u skladu sa zakonom, standardima i tehničkim normativima, materijalom i rezervnim delovima koji su snabdeveni atestima izdatim od strane ovlašćenih preduzeća i drugih pravnih lica.

Član 41.

Pri izgradnji, odnosno rekonstrukciji nadvožnjaka, tunela, galerija, vijadukata, pasarela i sl. iznad elektrificiranih železničkih pruga ili železničkih pruga koje su planirane za elektrifikaciju, upravljač, upravljač puteva i imalac industrijske

železnice je dužan da obezbedi vodonepropustljivost tih objekata radi zaštite kontaktne mreže.

Prilikom čišćenja snega sa nadvožnjaka iznad elektrificiranih železničkih pruga mora da se obezbedi odgovarajuća mehanička zaštita od oburavanja snega na kontaktnu mrežu.

Odobrenje za izgradnju, odnosno rekonstrukciju nadvožnjaka iznad elektrificiranih železničkih pruga izdaje se po prethodno pribavljenoj saglasnosti upravljača.

6. Održavanje

Član 42.

Železnička infrastruktura mora se održavati u stanju koje osigurava bezbedan i nesmetan železnički saobraćaj, kao i kvalitetan i uredan prevoz. U ovom cilju moraju se vršiti stalni nadzori i povremeni pregledi, kao i otklanjati utvrđeni nedostaci.

Član 43.

Radovi na održavanju su naročito: održavanje, zamena i obnova elemenata gornjeg stroja železničke pruge (skretnica, koloseka i kolosečnih veza), istim ili drugim tipom kojima se parametri železničke pruge održavaju na projektovanom nivou; radovi na donjem stroju železničke pruge (odvodnjavanje i uređenje kosina); zamena i obnova istim ili drugim materijalima propusta i mostova do 10 metara dužine, ako se ne menja njihov otvor; zamena i dopuna elemenata signalno-sigurnosnih i telekomunikacionih uređaja i postojenja; zamena i dopuna elemenata stabilnih postrojenja elektro vuče, kao i ostalih električnih postrojenja; adaptacija i popravka zgrada železničkih službenih mesta i ostalih objekata na železničkim službenim mestima koji su u funkciji železničkog saobraćaja kojima se ne menja njihova konstrukcija i spoljni izgled.

Član 44.

Održavanje zajedničkih stubova i zajedničkih konstrukcija na mostu izgrađenom za železničku infrastrukturu i javni put vrši upravljač u skladu sa saobraćajno-tehničkim normativima i standardima.

Troškove održavanja zajedničkih stubova i konstrukcije na mostu iz stava 1. ovog člana, snose u jednakim iznosima upravljač i upravljač puteva.

Član 45.

Ako na železničkoj infrastrukturi dođe do prekida saobraćaja zbog elementarnih nepogoda, a upravljač nije u stanju sam da otkloni nastale smetnje i uspostavi železnički saobraćaj u što je moguće kraćem roku, lokalna samouprava na čijoj je teritoriji došlo do prekida železničkog saobraćaja pruža pomoć i u saradnji sa upravljačem određuje mere za otklanjanje smetnji i uspostavljanje železničkog saobraćaja u najkraćem mogućem roku.

U slučaju da se za otklanjanje elementarnih nepogoda iz stava 1. ovog člana, koriste usluge fizičkih i pravnih lica, tehnička sredstva i materijal, odgovarajuća naknada pada na teret upravljača.

7. Zaštita železničke infrastrukture

Član 46.

U zaštitnom pružnom pojasu ne mogu se graditi zgrade, postavljati postrojenja i uređaji i graditi drugi objekti na udaljenosti manjoj od 25 metara računajući od ose krajnjih koloseka, osim objekata u funkciji železničkog saobraćaja.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, na železničkom području mogu se postavljati kablovi, električni vodovi niskog napona za osvetljavanje, telegrafске i telefonske vazdušne linije i vodovi, tramvajski i trolejbuski kontaktni vodovi i postrojenja, kanalizacije, cevovodi i drugi vodovi i slični objekti i postrojenja, na osnovu izdate saglasnosti upravljača.

U zaštitnom pružnom pojasu mogu se graditi zgrade, postavljati postrojenja i uređaji i graditi drugi objekti na udaljenosti većoj od 25 metara računajući od ose krajnjih koloseka, na osnovu izdate saglasnosti upravljača.

Objekti kao što su: rudnici, kamenolomi, krečane, ciglane, industrijske zgrade, postrojenja i drugi slični objekti ne mogu se graditi u zaštitnom pružnom pojasu bliže od 50 metara računajući od ose krajnjeg koloseka.

Protiv akta iz st. 2. i 3. ovog člana može se podneti žalba ministarstvu nadležnom za poslove saobraćaja.

Član 47.

Preduzeća, pravna lica i preduzetnici koji vrše pošumljavanje goleti i uređenje bujica u zaštitnom pružnom pojasu i upravljač sporazumno utvrđuju učešće u troškovima pošumljavanja goleti i uređenja bujica i vododerina, imajući u vidu značaj i obim ovih radova za zaštitu železničke infrastrukture.

Član 48.

Na mestima gde železnica prolazi kroz šumu ili pored šume, odnosno zemljišta zasađenog poljoprivrednim kulturama koje su lako zapaljive, upravljač je dužan da preduzme propisane mere za zaštitu od požara na železničkom području pruga, kao i mere za zaštitu od požara na železničkim vozilima.

Korisnici, odnosno sopstvenici šuma i zemljišta iz stava 1. ovog člana, dužni su da u pojasu širine 10 metara u šumama uredno uklanjaju drveće, rastinje i lišće, a u pojasu širine pet metara na drugom zemljištu blagovremeno uklanjaju sazrele poljoprivredne kulture i po potrebi preduzimaju druge mere zaštite od požara.

Širina pojasa iz stava 2. ovog člana računa se od spoljne ivice pružnog pojasa.

8. Oduzimanje javnoj železničkoj infrastrukturi svojstva dobra u opštoj upotrebi

Član 49.

Delu javne železničke infrastrukture na kojem je obustavljen javni prevoz, za koju ne postoji interes sa stanovišta celine transportnog sistema Republike Srbije ili interes korisnika usluga javnog prevoza, može biti oduzeto svojstvo dobra u opštoj upotrebi.

Odluku o oduzimanju svojstva dobra u opštoj upotrebi javnoj železničkoj infrastrukturi iz stava 1. ovog člana, donosi Narodna skupština, na predlog Vlade Republike Srbije.

Sa delom javne železničke infrastrukture kojem je u smislu stava 2. ovog člana, oduzeto svojstvo dobra u opštoj upotrebi, može se raspolagati u skladu sa zakonom.

9. Gradska železnica, turističko-muzejska železnica, metro i žičara

Član 50.

Gradska železnica, turističko-muzejska železnica, metro i žičara, uslovi za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje, kao i uslovi za organizovanje prevoza na ovim vođenim sistemima, urediće se posebnim zakonom.

10. Industrijska železnica i industrijski kolosek

Član 51.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje izgradnja, rekonstrukcija, modernizacija, održavanje i zaštita železničke infrastrukture shodno se primenjuju i na industrijsku železnicu.

Industrijska železnica može biti priključena na železničku infrastrukturu upravljača.

Preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik može imati industrijski kolosek priključen na železničku infrastrukturu upravljača, kao i industrijske koloseke, postrojenja, uređaje i objekte na tim kolosecima, železnička vozna sredstva i druga sredstva izgrađena po posebnim tehničkim normativima i standardima.

Priključenje industrijskih železnica iz stava 2. ovog člana i industrijskih koloseka iz stava 3. ovog člana, uređuju ugovorom upravljač i preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik čija je industrijska železnica, odnosno industrijski kolosek priključen.

Preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik, vlasnik odnosno imalac industrijskog koloseka, dužan je da donese akt o uslovima za izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu industrijskog koloseka, železničkih voznih sredstava i drugih sredstava izgrađenih po posebnim tehničkim normativima i standardima i za organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja na industrijskom

koloseku, po prethodno pribavljenoj saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja.

Prevoznik, preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik, vlasnik odnosno imalac industrijske železnice mora da ima sertifikat o bezbednosti za upravljanje industrijskom železnicom.

III. PREVOZ U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

1. Opšti uslovi za obavljanje prevoza

Član 52.

Prevoz putnika, lica i robe u železničkom saobraćaju na železničkoj infrastrukturi može da obavlja prevoznik, kao i prevoznik, preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik koji vrši prevoz za sopstvene potrebe, ako imaju licencu za prevoz i sertifikat o bezbednosti za prevoz izdate od Direkcije za železnice, odnosno od nadležnog organa druge države na osnovu reciprociteta i ugovor o korišćenju železničke infrastrukture.

Javni prevoz putnika i robe u železničkom saobraćaju obavlja se prema tržišnim uslovima na osnovu ugovora o prevozu.

Prevoznik, preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik koji obavlja prevoz robe i lica, isključivo na železničkoj infrastrukturi industrijske železnice, dužan je da donese akt o uslovima i načinu obavljanja tog prevoza, po prethodno pribavljenoj saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja.

Prevoznik, preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik obavlja prevoz robe i lica pod uslovima i na način propisan aktom iz stava 3. ovog člana.

Član 53.

Prevoznik, preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik kojima je oduzeta licenca za prevoz, odnosno oduzet sertifikat o bezbednosti za prevoz ne mogu obavljati prevoz putnika, lica i robe u železničkom saobraćaju.

2. Licenca za prevoz i sertifikat o bezbednosti za prevoz

Član 54.

Prevozniku iz člana 52. ovog zakona koji ispunjava uslove u pogledu finansijske sposobnosti, tehničke opremljenosti i stručne osposobljenosti i koji podnese: dokaz da nad njim nije otvoren stečajni postupak; dokaz o osiguranju putnika, odnosno lica, prtljaga i robe i dokaz da odgovorno lice nije kažnjavano kaznom zatvora u trajanju od najmanje jedne godine za krivična dela protiv privrede i zloupotrebu službene dužnosti, Direkcija za železnice izdaje licencu za prevoz.

Prevoznik ispunjava uslove u pogledu finansijske sposobnosti iz stava 1. ovog člana ako dokaže da u periodu od 12 meseci može da ispuni svoje obaveze u obavljanju one vrste železničkog saobraćaja za koju želi da dobije licencu za prevoz.

Prevoznik ispunjava uslove u pogledu tehničke opremljenosti i stručne osposobljenosti iz stava 1. ovog člana ako ima sertifikat o bezbednosti za prevoz.

Član 55.

Licencu za prevoz Direkcija za železnice dužna je da izda, ako su ispunjeni uslovi iz člana 54. ovog zakona, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Licenca za prevoz se izdaje sa rokom važenja, po pravilu, od pet godina i neprenosiva je.

U zavisnosti od visine ulaganja u vozna sredstva, kada se finansijski efekti ulaganja ne mogu ostvariti u roku od pet godina licenca se može izdati i na duži rok, ali ne duži od 15 godina.

Protiv akta o odbijanju izdavanja licence za prevoz može se podneti žalba ministarstvu nadležnom za poslove saobraćaja.

O izdatim licencama za prevoz Direkcija za železnice vodi evidenciju.

Član 56.

Direkcija za železnice proverava svakih 12 meseci da li prevoznik ispunjava uslove iz člana 54. ovog zakona.

Ako se prilikom provere iz stava 1. ovog člana utvrdi da neki od uslova iz člana 54. ovog zakona nije ispunjen ili ako između dve provere inspektor utvrdi da prevoznik ne ispunjava te uslove, Direkcija za železnice će oduzeti licencu za prevoz.

Prevoznik ima pravo žalbe na rešenje iz stava 2. ovog člana ministarstvu nadležnom za poslove saobraćaja u roku od 15 dana od dana dobijanja rešenja.

Član 57.

Za izdavanje licence za prevoz plaća se naknada.

Visinu naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuje ministar.

Član 58.

Direkcija za železnice izdaje sertifikat o bezbednosti za prevoz prevozniku iz člana 52. ovog zakona ako ispunjava sledeće uslove:

- 1) da su železnička vozna sredstva tehnički ispravna u skladu sa propisima i standardima kojima se uređuje bezbednost železničkog saobraćaja;
- 2) da je osoblje angažovano u upravljanju i korišćenju železničkih voznih sredstava stručno osposobljeno i zdravstveno sposobno u skladu sa propisima i standardima kojima se uređuje bezbednost železničkog saobraćaja;

3) da ima organizovanu službu za nadzor nad obavljanjem prevoza u železničkom saobraćaju.

Ministar bliže propisuje uslove za izdavanje sertifikata o bezbednosti za prevoz.

Član 59.

Sertifikat o bezbednosti za prevoz Direkcija za železnice dužna je da izda, ako su ispunjeni uslovi iz člana 58. ovog zakona, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Sertifikat o bezbednosti za prevoz izdaje se sa rokom važenja od jedne godine i neprenosiv je.

Protiv akta o odbijanju izdavanja sertifikata o bezbednosti za prevoz može se podneti žalba ministarstvu nadležnom za poslove saobraćaja.

O izdatim sertifikatima o bezbednosti za prevoz Direkcija za železnice vodi evidenciju.

Član 60.

Za izdavanje sertifikata o bezbednosti za prevoz plaća se naknada.

Visinu naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuje ministar.

Član 61.

Prevoznik je dužan da 30 dana pre isteka roka važenja sertifikata o bezbednosti za prevoz podnese zahtev Direkciji za železnice za izdavanje novog sertifikata.

Direkcija za železnice oduzeće sertifikat o bezbednosti za prevoz ako prevoznik prestane da ispunjava neki od uslova iz člana 58.

Član 62.

Sertifikat o bezbednosti za prevoz sadrži naročito: vrstu prevoza za koji se sertifikat izdaje, pregled vučnih vozila sa serijskim i individualnim brojevima, pregled putničkih, odnosno teretnih kola sa individualnim brojevima i kvalifikacionu strukturu lica koja će raditi na poslovima prevoza u železničkom saobraćaju.

Ministar propisuje bliže sadržinu sertifikata o bezbednosti za prevoz.

3. Obavljanje prevoza putnika, lica i robe

Član 63.

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz putnika, lica i robe, mora se, za sve vreme prevoza, nalaziti:

1) overena fotokopija važeće licence za prevoz;

- 2) overena fotokopija važećeg sertifikata o bezbednosti za prevoz;
- 3) overena fotokopija važećeg ugovora o korišćenju železničke infrastrukture i
- 4) druga dokumenta, prema propisima kojima se uređuje bezbednost železničkog saobraćaja.

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja javni prevoz robe, mora se, za sve vreme prevoza, nalaziti i tovarni list, odnosno drugi dokument koji sadrži sve podatke kao i tovarni list.

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz lica i robe za sopstvene potrebe, mora se, za sve vreme prevoza, nalaziti i: overena fotokopija važećeg rešenja o upisu u sudski registar, odnosno rešenje o upisu radnje u registar, spisak radnika i drugih lica overen od strane imaoaca železničkih voznih sredstava ili drugi dokaz o pravu tih radnika i lica na prevoz, odnosno dokument iz koga se može utvrditi vlasnik i vrsta robe koje se prevoze.

Član 64.

Red vožnje, odnosno izmene i dopune reda vožnje za javni prevoz putnika objavljuju se u sredstvima informisanja, ističu na vidnim mestima u staničnim zgradama i objavljuju i na drugi uobičajen način najkasnije 20 dana pre stupanja na snagu.

Prevoznici koji obavljaju prevoz iz stava 1. ovog člana dužni su da se pridržavaju objavljenog reda vožnje, kao i da obezbede redovno i uredno održavanje prevoza za vreme važenja reda vožnje, osim u slučajevima većih poremećaja saobraćaja koji su nastali zbog elementarnih nepogoda, većih udesa i težih oštećenja železničke infrastrukture.

Član 65.

Javni prevoz putnika na železnici, koji se obavlja po objavljenom redu vožnje, može biti:

- 1) gradski prevoz - na teritoriji grada;
- 2) prigradski prevoz - na širem području grada ako ga čine ustaljeni dnevni tokovi putnika;
- 3) regionalni prevoz - na području jednog regiona, odnosno teritoriji autonomne pokrajine;
- 4) daljinski prevoz - između dva grada na dužim rastojanjima.

Član 66.

Ulazak i izlazak putnika i lica vrši se na železničkim stanicama i drugim službenim mestima koji su uneti u red vožnje voza.

Član 67.

U obavljanju prevoza za sopstvene potrebe, prevoznik, preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik mogu da prevoze lica i robu koji su u funkciji obavljanja delatnosti za koje su registrovani.

Član 68.

U vanrednim situacijama, Vlada Republike Srbije može odrediti mere kojima se obezbeđuje funkcionisanje železničkog saobraćaja u nastalim okolnostima i kojih su dužni da se pridržavaju železnički prevoznici i upravljači infrastrukture.

Vanrednim situacijama u smislu stava 1. ovog člana, smatraju se: velike prirodne nepogode; vanredni događaji koji su proistekli iz ljudske aktivnosti, a koji za posledicu imaju ugroženost životne sredine; poremećaji u funkcionisanju privrede većih razmera.

4. Dozvola

Član 69.

Novoizgrađena železnička vozila, novi tipovi delova i opreme za železnička vozila i novi tipovi uređaja, delova i opreme za železničku infrastrukturu mogu da se koriste ako odgovaraju propisanim standardima.

Za korišćenje železničkih vozila, delova i opreme za železnička vozila i uređaja, delova i opreme za železničku infrastrukturu iz stava 1. ovog člana Direkcija za železnice izdaje dozvolu.

O izdatim dozvolama iz stava 2. ovog člana Direkcija za železnice vodi evidenciju.

Za izdavanje dozvole iz stava 2. ovog člana plaća se naknada.

Visinu naknade iz stava 4. ovog člana utvrđuje ministar.

5. Obaveza javnog prevoza u obavljanju delatnosti od opšteg interesa u javnom prevozu putnika i robe

Član 70.

Javni prevoz putnika i robe u železničkom saobraćaju je delatnost od opšteg interesa.

Prevoz iz stava 1. ovog člana može obavljati:

- 1) javno preduzeće i
- 2) drugi oblik preduzeća, drugo pravno lice ili preduzetnik u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje delatnosti od opšteg interesa.

Član 71.

Vlada Republike Srbije ili jedinica lokalne samouprave može, na pojedinim relacijama u javnom prevozu putnika i robe u železničkom saobraćaju, utvrditi prevozniku obavezu prevoza koju prevoznik, kada bi uzimao u obzir svoje komercijalne interese, ne bi preuzeo ili ne bi preuzeo u istom obimu ili pod istim uslovima.

Kriterijumi za utvrđivanje obaveze javnog prevoza su:

- 1) postojanje opšteg interesa;
- 2) dostupnost drugih vrsta prevoza;
- 3) troškovi zamene železničkog prevoza drugom vrstom prevoza;
- 4) uticaj ulaganja na bezbednost železničkog saobraćaja i kvalitativne i kvantitativne mogućnosti prevoznika.

Uslovi pod kojima se obavlja prevoz iz stava 1. ovog člana obuhvataju:

1. obavezu javnog prevoza koja sadrži obavezu prevozniku da preveze putnike ili robu po utvrđenim cenama i posebnim uslovima;
2. obavezu primene tarife koja sadrži obavezu prevoznika da primeni, posebno za određene kategorije putnika, za određene kategorije robe ili na određenim relacijama, cene koje su utvrđene od strane Vlade Republike Srbije ili jedinice lokalne samouprave, a koje su suprotne komercijalnim interesima prevoznika.

Član 72.

Obaveza javnog prevoza iz člana 71. može se odnositi na:

- 1) gradski, prigradski i regionalni javni prevoz putnika;
- 2) javni prevoz putnika u daljinskom saobraćaju;
- 3) javni prevoz pojedinih vrsta robe i
- 4) javni prevoz robe u intermodalnom transportu.

Član 73.

Vlada Republike Srbije ili jedinica lokalne samouprave je dužna da prevoznicima, kojima je utvrđena obaveza javnog prevoza iz člana 71. stav 1. ovog zakona, nadoknadi razliku između utvrđene cene od strane Vlade Republike Srbije ili jedinica lokalne samouprave i opravdane pune cene koštanja prevoza.

Vlada Republike Srbije propisuje metodologiju za utvrđivanje opravdane pune cene koštanja prevoza.

Član 74.

O nameri obustave javnog prevoza na nerentabilnoj relaciji prevoznik obaveštava Vladu Republike Srbije.

Uz obaveštenje iz stava 1. ovog člana prevoznik dostavlja i zahtev za nadoknadu troškova do pune cene koštanja prevoza u slučaju određivanja obaveze prevoza.

Pravo na podnošenje zahteva za nadoknadu dela sredstava iz stava 2. ovog člana imaju prevoznici koji obavljaju prevoz iz člana 72. ovog zakona pod uslovom da dokažu da ispunjavaju uslove za nadoknadu troškova.

Ministar propisuje uslove i postupak za ostvarivanje nadoknade za obavljanje utvrđene obaveze javnog prevoza.

Član 75.

O zahtevu za nadoknadu troškova prevoznicima odlučuje Vlada Republike Srbije na predlog ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja ili nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Zahtev iz stava 1. ovog člana priznaje se u visini razlike između utvrđene cene prevoza i opravdane pune cene koštanja prevoza.

Član 76.

Međusobna prava i obaveze u obavljanju obaveze javnog prevoza iz člana 71. ovog zakona uređuju se ugovorom između prevoznika kojima je naknada odobrena i ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja ili jedinice lokalne samouprave.

Ministar propisuje sadržinu ugovora iz stava 1. ovog člana.

Član 77.

Sredstva za nadoknadu troškova javnog prevoza iz člana 71. ovog zakona prevoznicima obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, odnosno u budžetu jedinice lokalne samouprave.

Za sredstva iz stava 1. ovog člana prevoznik vodi posebnu računovodstvenu evidenciju.

IV. DIREKCIJA ZA ŽELEZNICE

Član 78.

Radi obavljanja stručnih poslova u oblasti železničkog saobraćaja, regulatornih poslova i drugih poslova predviđenih ovim zakonom, obrazuje se Direkcija za železnice, kao posebna organizacija.

Sedište Direkcije za železnice je u Beogradu.

Direkcija za železnice ima svojstvo pravnog lica.

Član 79.

Direkcija za železnice obavlja sledeće poslove:

- 1) izrađuje tehničke propise, normative i standarde u oblasti železničkog saobraćaja;
- 2) učestvuje u pripremi propisa i sporazuma u oblasti železničkog saobraćaja;
- 3) izdaje licencu za upravljanje železničkom infrastrukturom;
- 4) izdaje sertifikat o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom;
- 5) izdaje licencu za prevoz;
- 6) izdaje sertifikat o bezbednosti za prevoz;
- 7) odlučuje po prigovorima protiv odbijene ili izmenjene ili dopunjene ponude za zaključenje ugovora o korišćenju železničke infrastrukture;
- 8) izdaje dozvolu za korišćenje novoizgrađenih železničkih vozila, novih tipova delova i opreme za železnička vozila i novih tipova uređaja, delova i opreme za železničku infrastrukturu;
- 9) vodi evidencije o izdatim licencama, sertifikatima i dozvolama iz tač. 2, 3, 4, 5. i 6. ovog člana;
- 10) odobrava tehničku dokumentaciju koja se odnosi na izgradnju, rekonstrukciju i modernizaciju železničke infrastrukture;
- 11) daje saglasnost na akt o uslovima za izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu industrijskog koloseka, železničkih voznih sredstava i drugih sredstava i za organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja na industrijskom koloseku;
- 12) daje mišljenje na petogodišnji plan rada i razvoja Javnog preduzeća;
- 13) daje mišljenje na godišnji program poslovanja Javnog preduzeća;
- 14) daje mišljenje na godišnji program održavanja javne železničke infrastrukture, organizovanja i regulisanja železničkog saobraćaja Javnog preduzeća;
- 15) daje mišljenje na programe izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije javne železničke infrastrukture;
- 16) vrši kontrolu korišćenja sredstava za nadoknadu troškova obaveze javnog prevoza;
- 17) prati razvoj tehničkih i tehnoloških sistema železnica u drugim zemljama i predlaže mere u cilju harmonizacije, povećanja nivoa interoperabilnosti i modernizacije;
- 18) ostvaruje međunarodnu saradnju u oblasti železničkog saobraćaja i stara se o njenom unapređenju;
- 19) priprema i realizuje programe obuke i stručnog usavršavanja u oblasti železničkog saobraćaja;
- 20) pruža stručne usluge (izvodi ili učestvuje u izvođenju ekspertiza, isleđenju vanrednih događaja i sl.);

- 21) katalogizira i čuva tehničke propise (uslove, preporuke, metodologije i sl.) i drugu dokumentaciju iz delokruga rada;
- 22) obezbeđuje javnost u radu;
- 23) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

Član 80.

Direkcijom za železnice rukovodi direktor koga postavlja Vlada Republike Srbije, na predlog ministra.

Član 81.

Sredstva za osnivanje i rad Direkcije za železnice obezbeđuju se iz sledećih izvora:

- 1) u budžetu Republike Srbije;
- 2) pružanje stručnih usluga iz okvira svoje nadležnosti i
- 3) donacija i drugih izvora u skladu sa zakonom.

V. NADZOR

Član 82.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona, kao i zakona, drugih propisa i opštih akata kojima se uređuje bezbednost u železničkom saobraćaju vrši ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja.

Inspeksijski nadzor vrši ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja preko republičkog inspektora za železnički saobraćaj (u daljem tekstu: inspektor).

Član 83.

Inspektor ne može da izrađuje ili učestvuje u izradi tehničke dokumentacije i tehničkoj kontroli tehničke dokumentacije za objekte koji su predmet inspeksijskog nadzora i da vrši stručni nadzor nad izgradnjom, odnosno izvođenjem radova na objektima koji su predmet inspeksijskog nadzora.

Član 84.

Inspektor je ovlašćen i dužan da proverava:

- 1) radove na izgradnji, rekonstrukciji, modernizaciji i održavanju železničke infrastrukture;
- 2) tehničku dokumentaciju za izgradnju, rekonstrukciju, modernizaciju i održavanje železničke infrastrukture;
- 3) ispunjenost uslova propisanih za lica koja vrše poslove projektovanja, unutrašnje i tehničke kontrole tehničke dokumentacije, rukovođenja izvođenjem radova i vršenja stručnog nadzora;

- 4) stanje železničke infrastrukture, pravilno održavanje železničke infrastrukture, stanje i održavanje železničkih voznih sredstava po propisanim saobraćajno tehničkim uslovima i propisima kojima se uređuje bezbednost u železničkom saobraćaju, u cilju obezbeđenja železničke infrastrukture i železničkih voznih sredstava za bezbedno i nesmetano odvijanje železničkog saobraćaja;
- 5) organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja po propisanim saobraćajno tehničkim uslovima i propisima kojima se uređuje bezbednost u železničkom saobraćaju, u cilju bezbednog i nesmetanog odvijanja železničkog saobraćaja;
- 6) ispunjenost uslova za upravljanje železničkom infrastruktorom;
- 7) ispunjenost uslova za prevoz putnika, lica i robe u železničkom saobraćaju;
- 8) obavljanje prevoza putnika, lica i robe u železničkom saobraćaju na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima kojima se uređuje bezbednost u železničkom saobraćaju;
- 9) da li se pravilno i redovno sprovodi utvrđeni i objavljeni red vožnje u železničkom saobraćaju;
- 10) da li se železnički saobraćaj vrši na način i pod uslovima utvrđenim zakonom, drugim propisima i opštim aktima kojima se uređuje bezbednost u železničkom saobraćaju i da li se sprovede mere koje se odnose na bezbednost železničkog saobraćaja;
- 11) da li je prevoznik, preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik organizovao unutrašnju kontrolu nad bezbednim odvijanjem železničkog saobraćaja i da li se ta kontrola redovno i efikasno vrši, kao i da li ostvaruje efikasnu zaštitu ljudi, imovine i životne sredine u oblasti železničkog saobraćaja na propisan način u skladu sa zakonom, drugim propisima i opštim aktima kojima se uređuje bezbednost u železničkom saobraćaju;
- 12) da li se u saobraćaju na železničkoj infrastrukturi pravilno primenjuju propisi o posedanju vozova i vučnih vozila železničkim radnicima i da li ti radnici ispunjavaju uslove u pogledu stručne spremlje i obučenosti ili zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova i zadataka, kao i da li se pravilno primenjuju propisi o ukupnom radnom vremenu, ukupnom trajanju smene i upravljanja vučnim vozilom voza, odmorima i o rasporedu u smenama voznog i staničnog osoblja, kao i osoblja u drugim službenim mestima;
- 13) da li se pravilno sprovede propisane mere za obezbeđenje saobraćaja na putnim prelazima i na mestima ukrštanja železničkih pruga;
- 14) da li se pravilno sprovodi propisani unutrašnji red u železničkom saobraćaju;
- 15) sprovođenje propisanih mera tehničke i fizičke zaštite železničke infrastrukture koje su od posebnog značaja za bezbedno odvijanje i funkcionisanje železničkog saobraćaja i mera zaštite od odronjavanja, bujica i drugih elementarnih nepogoda, kao i mera za obezbeđenje železničkog saobraćaja u zimskom periodu;

- 16) da li se pravilno sprovode mere bezbednosti propisane u članu 120. Zakona o bezbednosti u železničkom saobraćaju (Službeni list SRJ, br. 60/98 i 36/99).

Član 85.

U vršenju inspekcijuskog nadzora inspektor je dužan i ovlašćen da:

- 1) zabrani, odnosno obustavi izvršenje radova koji se izvode protivno zakonu i drugim propisima, tehničkim normativima i standardima prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala pri izgradnji, rekonstrukciji, modernizaciji i održavanju železničke infrastrukture, protivno uslovima bezbednog odvijanja železničkog saobraćaja na železničkoj infrastrukturi ili protivno propisanim merama za zaštitu železničke infrastrukture, kao i pri održavanju železničkih voznih sredstava;
- 2) naredi privremeno isključenje iz saobraćaja železničkih voznih sredstava i železničke infrastrukture koji ne odgovaraju propisanim tehničkim i drugim uslovima, ako postoji opasnost da bi se njihovom upotrebom, odnosno daljim korišćenjem u saobraćaju ugrozila bezbednost železničkog saobraćaja;
- 3) naredi otklanjanje nedostataka na železničkoj infrastrukturi i železničkim voznim sredstava kojima se ugrožava ili može biti ugrožena bezbednost železničkog saobraćaja, i po potrebi odredi način i mere za otklanjanje utvrđenih nedostataka;
- 4) naredi rušenje i uklanjanje zgrada, postrojenja, uređaja, drugih objekata i materijala izgrađenih, odnosno postavljenih u zaštitnom pružnom pojasu protivno odredbama ovog zakona;
- 5) naredi privremenu zabranu železničkog saobraćaja na novoizgrađenoj ili rekonstruisanoj železničkoj infrastrukturi, kao i privremenu zabranu upotrebe novoizgrađenog ili rekonstruisanog vozila, ako prethodno nije izvršen tehnički pregled i doneto rešenje kojim se dozvoljava njihova upotreba;
- 6) naredi da se u organizovanju i regulisanju železničkog saobraćaja otklone nepravilnosti kojima se ugrožava ili može biti ugroženo bezbedno odvijanje železničkog saobraćaja i po potrebi odredi način i mere za otklanjanje nepravilnosti u organizovanju i regulisanju železničkog saobraćaja;
- 7) naredi da se privremeno obustave radovi koji se izvode na železničkom području ili u neposrednoj blizini železničke infrastrukture, ako postoji opasnost da se tim radovima ugrozi bezbedno odvijanje železničkog saobraćaja;
- 8) naredi obustavu radova koji se obavljaju na železničkom području ili u zaštitnom pružnom pojasu, ako se oni izvode bez odobrenja za građenje i o tome odmah obavesti nadležni organ za izdavanje odobrenja za izgradnju;
- 9) zabrani upravljanje železničkom infrastrukturom ako nisu ispunjeni uslovi iz člana 7. stav 4. ovog zakona;
- 10) zabrani korišćenje železničke infrastrukture ako nisu ispunjeni uslovi za prevoz putnika, lica i robe u železničkom saobraćaju iz člana 52. stav 1. ovog zakona;

- 11) naredi rušenje železničke infrastrukture ili njenog dela, za koje nije izdato odobrenje za izgradnju, odnosno rekonstrukciju;
- 12) naredi izgradnju kolovoznog zastora na zemljanom putu koji se ukršta sa železničkom infrastrukturom u istom nivou, u zoni putnog prelaza;
- 13) naredi otklanjanje nedostataka koji se odnose na održavanje železničke infrastrukture, odnosno železničkih voznih sredstava i organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja, i po potrebi odredi način i mere za otklanjanje utvrđenih nedostataka;
- 14) naredi rušenje, odnosno otklanjanje nedostataka na gradskoj železnici, metrou i žičari ako se radovi na izgradnji i rekonstrukciji, odnosno održavanju izvode suprotno propisima;
- 15) naredi otklanjanje nedostataka u organizovanju i obavljanju prevoza na gradskoj železnici, metrou i žičari koji se organizuju i obavljaju suprotno propisima;
- 16) zabrani prevoz putnika, lica i robe koji se obavlja protivno odredbama ovog zakona;
- 17) zabrani izvršenje naređenja koja su protivna odredbama zakona, drugih propisa i opštih akata kojima se uređuje bezbednost u železničkom saobraćaju;
- 18) zabrani obavljanje poslova i zadataka voznom, odnosno staničnom osoblju, koje ne ispunjava propisane uslove u pogledu stručne spreme i obučenosti ili psihičke i fizičke sposobnosti za vršenje svojih poslova i zadataka, odnosno licu koje nema propisanu dozvolu za upravljanje vučnim vozilom, odnosno za regulisanje železničkog saobraćaja na železničkoj infrastrukturi;
- 19) zabrani voznom, odnosno staničnom osoblju obavljanje poslova i zadataka, ako ustanovi da postoji opasnost da će daljim vršenjem i regulisanjem železničkog saobraćaja ugroziti bezbednost železničkog saobraćaja (zamor, alkohol, rad duži od propisanog i dr.);
- 20) privremeno udalji ili zahteva udaljenje železničkog radnika ili odgovornog lica sa poslova i zadataka, ako ustanovi da su ugrozili bezbednost železničkog saobraćaja;
- 21) privremeno isključi iz saobraćaja železničkog radnika u slučajevima propisanim u članu 120. stav 1. tač. 1. do 5. Zakona o bezbednosti u železničkom saobraćaju.

O utvrđenim nepravilnostima i naloženim merama inspektor izveštava Direkciju za železnice i može predložiti oduzimanje sertifikata o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom, licence za prevoz i sertifikata o bezbednosti za prevoz.

Član 86.

Ako je inspektor, prilikom vršenja inpekcijskog nadzora, izdao usmeno naređenje ili izrekao usmenu zabranu, rešenje o tom naređenju ili zabrani dostaviće u roku od tri dana od dana izdavanja usmenog naređenja, odnosno izricanja usmene zabrane, upravljaču, prevozniku, preduzeću, drugom pravnom licu ili preduzetniku i fizičkom licu na koje se to rešenje odnosi.

Protiv rešenja inspektora može se izjaviti žalba Vladi Republike Srbije u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba se podnosi preko ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Član 87.

Novčanom kaznom od 500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup preduzeće ili drugo pravno lice:

- 1) ako ne obezbedi održavanje i zaštitu železničke infrastrukture, korišćenje objekata železničke infrastrukture i drugih sredstava rada za železnički saobraćaj, kao i organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja na način utvrđen u članu 17. stav 1. ovog zakona;
- 2) ako ne dostavi odluku o obustavljanju prevoza u roku iz člana 18. stav 3. ovog zakona;
- 3) ako se železnički saobraćaj odvija suprotno propisima kojima se uređuje bezbednost železničkog saobraćaja (član 19. stav 2);
- 4) ako koristi železničku infrastrukturu bez zaključenog ugovora (član 20. stav 1. tačka 3);
- 5) ako zaključi ugovor o korišćenju železničke infrastrukture po isteku roka iz člana 20. stav 3. ovog zakona;
- 6) ako dodelu trase ne vrši pod jednakim uslovima (član 24. stav 1);
- 7) ako u postupku po zahtevu za dodelu trase ne primenjuje kriterijume iz člana 24. stav 2. ovog zakona;
- 8) ako ne vrednuje kriterijume u postupku po zahtevu za dodelu trase prema utvrđenoj metodologiji (član 24. stav 3);
- 9) ako dodeljenu trasu prenese drugom prevozniku (član 25. stav 1);
- 10) ako utvrdi visinu naknade za korišćenje železničke infrastrukture, organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja ne primenjujući kriterijume iz člana 27. stav 1. ovog zakona;
- 11) ako ne vrednuje kriterijume za utvrđivanje visine naknade za korišćenje železničke infrastrukture, organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja prema utvrđenoj metodologiji (član 27. stav 2);
- 12) ako gradi železničku infrastrukturu bez pribavljenog odobrenja za izgradnju (član 28. stav 1);
- 13) ako železničku infrastrukturu ne rekonstruiše sa elementima iz člana 30. stav 1. ovog zakona;
- 14) ako ne zaključi ugovor iz člana 35. ovog zakona;

- 15) ako izgradi putni prelaz koji služi isključivo za pešake bez izdate saglasnosti upravljača (član 37. stav 1);
- 16) ako rekonstruiše železničku infrastrukturu bez pribavljenog odobrenja za rekonstrukciju (član 39. stav 2);
- 17) ako gradi, rekonstruiše i modernizuje železničku infrastrukturu suprotno članu 40. ovog zakona;
- 18) ako pri izgradnji, odnosno rekonstrukciji objekata iznad elektrificiranih železničkih pruga ili železničkih pruga koje su planirane za elektrifikaciju ne obezbedi vodonepropustljivost tih objekata (član 41. stav 1);
- 19) ako prilikom čišćenja snega sa nadvožnjaka iznad elektrificiranih železničkih pruga ne obezbedi odgovarajuću mehaničku zaštitu od oburvavanja snega na kontaktnu mrežu (član 41. stav 2);
- 20) ako železničku infrastrukturu ne održava u stanju koje osigurava bezbedan i nesmetan železnički saobraćaj, kao i kvalitetan i uredan prevoz i ako u tom cilju ne vrši stalne nadzore i povremene preglede, kao i ne otklanja utvrđene nedostatke (član 42);
- 21) ako obavlja prevoz putnika, lica i robe u železničkom saobraćaju na železničkoj infrastrukturi, a nema licencu za prevoz i sertifikat o bezbednosti za prevoz izdate od Direkcije za železnice, odnosno od nadležnog organa druge države na osnovu reciprociteta i ugovor o korišćenju železničke infrastrukture (član 52. stav 1);
- 22) ako ne donese akt iz člana 52. stav 3. ovog zakona;
- 23) ako ne obavlja prevoz pod uslovima i na način propisan aktom iz člana 52. stav 4. ovog zakona;
- 24) ako obavlja prevoz za vreme u kome mu je oduzeta licenca za prevoz, odnosno oduzet sertifikat o bezbednosti za prevoz (član 53);
- 25) ako se ne pridržava objavljenog reda vožnje i ako ne održava redovno i uredno prevoz za vreme važenja reda vožnje (član 64. stav 2);
- 26) ako ulaz i izlaz putnika i lica u voz vrši suprotno članu 66. ovog zakona;
- 27) ako obavlja prevoz za sopstvene potrebe suprotno članu 67. ovog zakona;
- 28) ako se ne pridržava mera Vlade Republike Srbije kojima se obezbeđuje funkcionisanje železničkog saobraćaja u vanrednim situacijama (član 68. stav 1);
- 29) ako obustavi javni prevoz na nerentabilnoj relaciji bez obaveštavanja Vlade Republike Srbije (član 74. stav 1).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 30.000 do 100.000 dinara i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Član 88.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice:

- 1) ako ne objavi početak radova iz člana 29. stav 1. ovog zakona;
- 2) ako ne održava putni prelaz i ostale delove puta na način iz člana 33. st. 2. i 3. ovog zakona;
- 3) ako ne izgradi kolovozni zastor na zemljanom putu koji se ukršta sa železničkom infrastrukturom (član 38. stav 1);
- 4) ako ne vrši održavanje zajedničkih stubova i zajedničke konstrukcije na mostu izgrađenom za železničku infrastrukturu i javni put na način i pod uslovima iz člana 44. stav 1. ovog zakona;
- 5) ako gradi zgrade, postavlja postrojenja i uređaje i druge objekte u zaštitnom pružnom pojasu protivno članu 46. st. 1. i 3. ovog zakona;
- 6) ako na železničkom području postavlja kablove, električne vodove niskog napona za osvetljavanje, telegrafske i telefonske vazdušne linije i vodove, tramvajske i trolejbuske kontaktne vodove i postrojenja, kanalizacije, cevovode i druge vodove i slične objekte i postrojenja, bez saglasnosti upravljača (član 46. stav 2);
- 7) ako ne preduzima mere za zaštitu od požara na železničkom području pruga, kao i mere za zaštitu od požara na železničkim vozilima (član 48. stav 1);
- 8) ako uredno ne uklanja drveće, rastinje i lišće, odnosno blagovremeno ne uklanja sazrele poljoprivredne kulture i ne preduzima po potrebi druge mere zaštite od požara u propisanom pojasu (član 48. stav 2);
- 9) ako ne donese akt o uslovima za izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu industrijskog koloseka, železničkih voznih sredstava i drugih sredstava izgrađenih po posebnim tehničkim normativima i standardima i za organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja na industrijskom koloseku ili ga donese bez prethodno pribavljene saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja (član 51. stav 5);
- 10) ako u vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz putnika, lica i robe nema dokumenta propisana u članu 63. ovog zakona;
- 11) ako ne objavi red vožnje, njegove izmene i dopune u sredstvima informisanja ili na drugi uobičajeni način (član 64. stav 1);
- 12) ako ne izvrši nalog inspektora iz člana 85. stav 1. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice preduzeća ili drugog pravnog lica novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara.

Član 89.

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik:

- 1) ako ne obezbedi održavanje i zaštitu železničke infrastrukture, korišćenje objekata železničke infrastrukture i drugih sredstava rada za železnički saobraćaj, kao i organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja na način utvrđen u članu 17. stav 1. ovog zakona;

- 2) ako ne dostavi odluku o obustavljanju prevoza u roku iz člana 18. stav 3. ovog zakona;
- 3) ako se železnički saobraćaj odvija suprotno propisima kojima se uređuje bezbednost železničkog saobraćaja (član 19. stav 2);
- 4) ako koristi železničku infrastrukturu bez zaključenog ugovora (član 20. stav 1. tačka 3);
- 5) ako zaključi ugovor o korišćenju železničke infrastrukture po isteku roka iz člana 20. stav 3. ovog zakona;
- 6) ako dodelu trase ne vrši pod jednakim uslovima (član 24. stav 1);
- 7) ako u postupku po zahtevu za dodelu trase ne primenjuje kriterijume iz člana 24. stav 2. ovog zakona;
- 8) ako ne vrednuje kriterijume u postupku po zahtevu za dodelu trase prema utvrđenoj metodologiji (član 24. stav 3);
- 9) ako dodeljenu trasu prenese drugom prevozniku (član 25. stav 1);
- 10) ako utvrdi visinu naknade za korišćenje železničke infrastrukture, organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja ne primenjujući kriterijume iz člana 27. stav 1. ovog zakona;
- 11) ako ne vrednuje kriterijume za utvrđivanje visine naknade za korišćenje železničke infrastrukture, organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja prema utvrđenoj metodologiji (član 27. stav 2);
- 12) ako gradi železničku infrastrukturu bez pribavljenog odobrenja za izgradnju (član 28. stav 1);
- 13) ako ne objavi početak radova iz člana 29. stav 1. ovog zakona;
- 14) ako železničku infrastrukturu ne rekonstruiše sa elementima iz člana 30. stav 1. ovog zakona;
- 15) ako ne održava putni prelaz i ostale delove puta na način iz člana 33. st. 2. i 3. ovog zakona;
- 16) ako ne zaključi ugovor iz člana 35. ovog zakona;
- 17) ako izgradi putni prelaz koji služi isključivo za pešake bez izdate saglasnosti upravljača (član 37. stav 1);
- 18) ako ne izgradi kolovozni zastor na zemljanom putu koji se ukršta sa železničkom infrastrukturom (član 38. stav 1);
- 19) ako rekonstruiše železničku infrastrukturu bez pribavljenog odobrenja za rekonstrukciju (član 39. stav 2);
- 20) ako gradi, rekonstruiše i modernizuje železničku infrastrukturu suprotno članu 40. ovog zakona;
- 21) ako pri izgradnji, odnosno rekonstrukciji objekata iznad elektrificiranih železničkih pruga ili železničkih pruga koje su planirane za elektrifikaciju ne obezbedi vodonepropustljivost tih objekata (član 41. stav 1);
- 22) ako prilikom čišćenja snega sa nadvožnjaka iznad elektrificiranih železničkih pruga ne obezbedi odgovarajuću mehaničku zaštitu od oburavanja snega na kontaktnu mrežu (član 41. stav 2);

- 23) ako železničku infrastrukturu ne održava u stanju koje osigurava bezbedan i nesmetan železnički saobraćaj, kao i kvalitetan i uredan prevoz i ako u tom cilju ne vrši stalne nadzore i povremene preglede, kao i ne otklanja utvrđene nedostatke (član 42);
- 24) ako ne vrši održavanje zajedničkih stubova i zajedničke konstrukcije na mostu izgrađenom za železničku infrastrukturu i javni put na način i pod uslovima iz člana 44. stav 1. ovog zakona;
- 25) ako gradi zgrade, postavlja postrojenja i uređaje i druge objekte u zaštitnom pružnom pojasu protivno članu 46. st. 1. i 3. ovog zakona;
- 26) ako na železničkom području postavlja kablove, električne vodove niskog napona za osvetljavanje, telegrafske i telefonske vazdušne linije i vodove, tramvajske i trolejbuske kontaktne vodove i postrojenja, kanalizacije, cevovode i druge vodove i slične objekte i postrojenja, bez saglasnosti upravljača (član 46. stav 2);
- 27) ako ne preduzima mere za zaštitu od požara na železničkom području pruga, kao i mere za zaštitu od požara na železničkim vozilima (član 48. stav 1);
- 28) ako uredno ne uklanja drveće, rastinje i lišće, odnosno blagovremeno ne uklanja sazrele poljoprivredne kulture i ne preduzima po potrebi druge mere zaštite od požara. u propisanom pojasu (član 48. stav 2);
- 29) ako ne donese akt o uslovima za izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu industrijskog koloseka, železničkih voznih sredstava i drugih sredstava izgrađenih po posebnim tehničkim normativima i standardima i za organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja na industrijskom koloseku ili ga donese bez prethodno pribavljene saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja (član 51. stav 5);
- 30) ako obavlja prevoz putnika, lica i robe u železničkom saobraćaju na železničkoj infrastrukturi, a nema licencu za prevoz i sertifikat o bezbednosti za prevoz izdate od Direkcije za železnice, odnosno od nadležnog organa druge države na osnovu reciprociteta i ugovor o korišćenju železničke infrastrukture (član 52. stav 1);
- 31) ako ne donese akt iz člana 52. stav 3. ovog zakona;
- 32) ako ne obavlja prevoz pod uslovima i na način propisan aktom iz člana 52. stav 4. ovog zakona;
- 33) ako obavlja prevoz za vreme u kome mu je oduzeta licenca za prevoz, odnosno oduzet sertifikat o bezbednosti za prevoz (član 53.);
- 34) ako u vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz putnika, lica i robe nema dokumenta propisana u članu 63. ovog zakona;
- 35) ako ne objavi red vožnje, njegove izmene i dopune u sredstvima informisanja ili na drugi uobičajeni način (član 64. stav 1);
- 36) ako se ne pridržava objavljenog reda vožnje i ako ne održava redovno i uredno prevoz za vreme važenja reda vožnje (član 64. stav 2);

- 37) ako ulaz i izlaz putnika i lica u voz vrši suprotno članu 66. ovog zakona;
- 38) ako obavlja prevoz za sopstvene potrebe suprotno članu 67. ovog zakona;
- 39) ako obustavi javni prevoz na nerentabilnoj relaciji bez obaveštavanja Vlade Republike Srbije (član 74. stav 1);
- 40) ako ne izvrši nalog inspektora iz člana 85. stav 1. ovog zakona.

Član 90.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice:

- 1) ako izgradi putni prelaz koji služi isključivo za pešake bez izdate saglasnosti upravljača (član 37. stav 1);
- 2) ako uredno ne uklanja drveće, rastinje i lišće, odnosno blagovremeno ne uklanja sazrele poljoprivredne kulture i ne preduzima po potrebi druge mere zaštite od požara u propisanom pojasu (član 48. stav 2).

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 91.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o železnici ("Službeni glasnik RS", br. 38/91, 41/91, 53/93, 67/93 i 48/94).

Zakon o udruživanju u Zajednicu jugoslovenskih železnica ("Službeni list SFRJ", br. 18/78 i 30/78), prestaje da važi 4. maja 2005. godine.

Član 92.

Tehnički propisi, normativi i standardi u oblasti železničkog saobraćaja doneti na osnovu Zakona o železnici ("Službeni glasnik RS", br. 38/91, 41/91, 53/93, 67/93 i 48/94), primenjuju se do donošenja propisa na osnovu ovog zakona.

Član 93.

Javno železničko transportno preduzeće "Beograd", osnovano Zakonom o železnici ("Službeni glasnik RS", broj 38/91), prestaje sa radom danom upisa u sudski registar Javnog preduzeća "Železnice Srbije", koje je osnovala Vlada Republike Srbije posebnim aktom.

Prava, obaveze, sredstva, zaposlene, dokumentaciju i predmete u vršenju javnih ovlašćenja Javnog železničkog transportnog preduzeća "Beograd" i osnivačka prava i obaveze tog preduzeća u preduzećima čiji je osnivač i u preduzećima čiji su osnivači pravni prethodnici Javnog železničkog transportnog preduzeća "Beograd" preuzeće Javno preduzeće "Železnice Srbije".

Član 94.

Direkcija za železnice počće sa radom 5. maja 2005. godine.

Član 95.

Prava, obaveze, sredstva, zaposlene, dokumentaciju i predmete u vršenju javnih ovlašćenja Zajednice jugoslovenskih železnica, osnovane Zakonom o udruživanju u Zajednicu jugoslovenskih železnica ("Službeni list SFRJ", br. 18/78 i 30/78), preuće Direkcija za železnice i Javno preduće "Železnice Srbije".

Član 96.

Ovaj zakon stupa na snagu 1. marta 2005. godine.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuju licenca i sertifikat o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, licenca za prevoz i sertifikat o bezbednosti za prevoz, kao i obaveze javnog prevoza u obavljanju delatnosti od opšteg interesa u javnom prevozu putnika i robe primenjuju se od 1. januara 2006. godine.